

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

23. An si contra paupertatem Religiosam, inscio Superiore, ex nummis à pœnitentibus acceptis libros emere, dummodo Religiosus expositos illos in cubiculo teneat? Et an sit contra votum paupertatis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

RESOL. XXIII.

An sit contra paupertatem Religiosam, in scio Superiori, ex nummis à penitentibus acceptis libros emere, dummodo Religiosus expositos illos in cubiculo teneat?

Et an sit contra votum paupertatis Religiosum in depositum accipere, ita ut possit iis uti, petita postea, & impetrata Superioris licentia?

Et an Religiosus non peccet contra paupertatem, si absque Superioris licentia accipiat pecuniam, ut ipse libere disponat de illa in elemosynas nomine eius, qui dedit?

Et an Religiosus, quæ ad suum usum concessa sunt, ut verbi gratia, Breuiarium, aut vestem, possit cum aliis commutare domesticis, imo etiam cum externis?

Et cum Religiosus donat alteri sue ejusdem, siue alterius Conuentus, an requiratur licentia tam in dante, quam in recipiente?

Et an sit probabilis opinio, quæ docet Religiosum habentem licentiam expendendi aliquam pecuniam in usus, qui sibi placuerint, si in usus turpes expendat, non peccare contra votum paupertatis, & accipiens non teneatur restituere? Ex part. 3. tract. 2. Resol. 65.

§. 1. Negatiuè respondi in tract. de paupert. Relig. resol. * 26. cum Azotio, Fabro, Coriolano, & Homobono. Hæc sententia aliquibus displicuit, sed sine fundamento, & ratione, & ideo illam iterum nunc teneo, & pro eius confirmatione adduco celebrem doctrinam Antonij Perez viui doctissimi in Reg. D. Benedicti, cap. 33. dub. 5. num. 125. vbi asserit, posse Monachum inconsulto Prælato accipere aliquod munus à patre, fratre, vel amico animo non occultandi, sed palam habendi illud, cui non accipiat illud suo, sed Monasterij nomine, cum acquirat, quidquid acquirat, & ad hoc faciendum semper intercedit generalis, licet tacita, Prælatorum licentia, quæ ad illius rei honestatem sufficit. Ita ille, & hanc sententiam nouissimè docet Ioannes Franciscus Suarez in Enchiridio cas. conf. lib. 3. ver. de voto paupert. fol. 255. vbi sic ait. Non est proprietarius Religiosus emens libros ex pecunia sibi donata in scio Superiori, si illos penes se retineat tantum ad usum; idque palam inter ceteros libros, quod habet de Superioris licentia. Sic ille.

2. Nota enim hic obiter primò, quod Religiosus non peccat contra paupertatem, si absque Superioris licentia accipiat pecuniam ut ipse libere disponat de illa in elemosynas nomine eius, qui dedit. Et pro hæc sententia vbi supra in Resol. 29. citauit Sanchez, & Faustum, quibus nunc addo Petrum de Ledesma in addit. ad sum. v. 3. c. 4. dist. 12. fol. mibi 111. col. 1. & Ioannem Franciscum Suarez vbi supra fol. 256. §. Accipiens pecuniam.

3. Nota secundò quod non est contra votum paupertatis Religiosum in depositum res accipere, ita ut deponens omne ius dominij, ac possessionis retineat, tamen tali modo pecunia, v. g. sita sunt apud Religiosum, ut iis uti possit, petita postea & impetrata Superioris licentia. Item sæpè præsumi potest Superiorem inuitum non esse, ut quæ Religio ad suum usum concessa sunt, v. g. breuiarium, aut vestem cum aliis commutet, quæ sibi magis accommodata videntur, præsertim si permutatio instituat cum domesticis, imo etiam cum externis, si quæ recipiuntur similia, aut æqualia sint. Interdum verò licet inuitus sit Superior quo ad modum, quia talia efficiuntur ipso non rogato;

non tamen inuitus est quoad rem ipsam, ac proinde culpa mortalis non committitur. Vide Doctores, quos citauit vbi supra, resol. 37. 38. & 42. quibus nunc addo Layman in Theol. mor. lib. 4. tr. 5. c. 7. n. 4. & Perez loco citato n. 125. & 119.

4. Nota tertio, quod est opinio probabilis illa, quæ docet Religiosum habentem licentiam expendendi aliquam pecuniam in usus, qui sibi placuerint, aut in suas honestas recreationes, si in usus turpes expendat, non peccare contra votum paupertatis, & accipiens in tali casu non teneatur restituere. Ita ex Dominicanorum familia Bañez in 2. 2. quæst. 62. art. 5. Lopez de contr. lib. 2. cap. 40. ver. non autem Religiosus, & ex Societ. Iesu Rebellius p. 2. lib. 1. 2. q. 4. sect. 2. n. 6. Ioannes Franciscus Suarez vbi supra, licet magis probabiliter contrarium doceant alij quos ego alibi citauit.

5. Nota quartò quod cum Religiosus donat alteri siue eiusdem, siue alterius Conuentus, an requiratur licentia tam in dante, quam in recipiente, affirmat Sanchez in summ. tom. 2. lib. 7. cap. 19. num. 71. Sed quoad Religiosum alterius Conuentus res est certa. Verum quoad Religiosum eiusdem Conuentus, ego teneo contra Sanchez non esse necessariam licentiam in recipiente. Ratio est, quia dare, & recipere sunt correlatiua, si ergo huic datur licentia dandi, ergo & alteri recipiendi, quod enim in vno correlatiuorum statuitur, etiam in reliquo locum habet ex l. 1. & 2. C. de cypress. lib. 11. sicut cum datur subdito licentia recipiendi Ordines ab alieno, eo ipso ratione connexionis videtur data facultas alieno conferendi. Et ita nostram sententiam aduersus Sanchez tuetur Ioannes Franciscus Suarez vbi supra, in Enchiridio cas. conf. ver. de voto paupert. §. cum Religiosus donat.

Sup. hoc infra ex doctrina Resol. 55 §. 2. recitatur in fine, & in Resol. 58. 59. & 60. & in alii searum annotationum.

* Sup. contento in l. 6 §. lege infra doctrinam Resol. 34. & 35.

RESOL. XXIV.

An Religiosus si ab amico pecunias accipiat ad emendos libros, vel alia, si non occultet, sed palam in cella exponat, peccet contra votum paupertatis?

Idem à fortiori dicendum est, si accipiat ipsos libros. Ex p. 7. tr. 11. & Milc. 2. Ref. 19.

§. 1. Affirmatiuam sententiam nominatim contra me tenet Eminentiss. Lugo de iust. & iure tom. 1. dist. 3. sect. 8. num. 153. Quia in primis pecunia illa ab amico accepta statim Conuentui acquiritur, quomodo ergo potest Religiosus ex pecunia communi emere sibi libros absque consensu Conuentus, cuius est illa pecunia? Omitto acceptionem ipsam pecuniam, & acquisitionem librorum, quæ actiones requirebant etiam Prælati consensum, ut licite fierent. Denique quod libri illi palam habeantur, non sufficit; tum quia emptio facta absque licentia debet confirmari à Prælato, ut firma sit, cum possit ipse illam rescindere, atque ideo necesse est id ei manifestare, ut possit libere decernere: tum etiam, quia subditus inique decipit Prælatum; qui dum videt libros illos palam expositos, putat ex licentia legitima subditum eis uti, cum tamen absque vlla licentia eorum usum sibi usurpet, quod perinde esset, ac si libros alios communes sibi absque vlla licentia viurparet. Merito ergo hanc doctrinam refellit Sanchez vbi supra num. 65. & quidem, si ut sonat, reciperetur, paupertatis Religiosa obseruantia magna ex parte deficeret; possent enim Religiosi accipere passim ab amicis pecunias ad emenda, quæ sibi placent, dummodo ea non occultarent, sed palam in cubiculis haberent imagines, libros, scinia, & alia eiusmodi, quod certe si in Religione obseruante, de aliquo constaret, non leuiter puniretur, nec leuiter etiam scandalizaret. Hæc Lugo.

Sup. hoc in duabus præcedentibus Resol.

